

## **Acties Dromenlab 2019, 2020 en 2021**

### Inleiding

Toerisme is een belangrijke economische sector in gemeente Putten. Dat willen we graag zo houden en –beter nog- verder versterken. Gemeente Putten en VVV Putten+ hebben in 2018 het initiatief genomen om hier in het concept Dromenlab aan te werken. Samen met de toeristische sector; recreatieondernemers in dag- en verblijfsrecreatie, horeca, Visit Veluwe, winkelcentrum Putten e.a.. Vanuit de Dromenlab sessies is samen het DNA en de positionering van Putten bepaald en wat nodig en wenselijk is om de sector te versterken. wat nodig en wenselijk is om de sector te versterken. Er is een actieprogrammering voor 3 jaar gemaakt om middels inzet en investeringen deze belangrijke sector toekomstbestendig te maken en houden.

Het actieprogramma is van alle partners samen; organisaties, ondernemers en overheden die 'iets' met recreatie en toerisme in Putten doen. VVV Putten+, Winkelcentrum Putten (WCP), Puttense Recreatieondernemers Vereniging (PROV), Stichting Horeca Putten en gemeente Putten nemen hierin het voortouw.

In de twee bijeenkomsten van het Dromenlab zijn veel ideeën genoemd. Deze zijn allen genoteerd in de Dromenboekjes. In het tweede Dromenlab werd steeds helderder wat belangrijk is voor Putten als toeristisch gebied, wat nog mist en wat beter kan voor onze gasten.

Per gastgroep is een maakplaat uitgewerkt (soms meerdere maakplaten). Hier zit energie bij de partners, deze projectideeën vind je terug in dit actieprogramma. Daarnaast is een aantal projecten opgenomen die al in de pijplijn zitten. Dit betreft projecten die binnen regionale samenwerkingsverbanden lopen (Veluweagenda, Gastvrije Randmeren, SNV Noord-Veluwe).

De focus in dit actieprogramma Dromenlab ligt op gebiedsgerichte acties. Hiernaast is met verblijfsrecreatieve ondernemers een investeringsprogramma opgesteld. Daarin zitten projecten als het afstudeerproject om gezamenlijke diensten te ontwikkelen (ontbijtservice, boodschappenservice, sleuteldienst) en kwaliteitsslag accommodaties (zoals glamping) & het toeristisch café waar twee maal per jaar een actueel onderwerp gepresenteerd en besproken wordt. Uiteraard zijn er dwarsverbanden te leggen.

Hieronder staan de diverse projecten en initiatieven nader toegelicht. Tevens is een begroting gemaakt voor 2019/20/21 in een apart exceldocument.

2019

## **Veluwe entree – Krachtighuizerheide**

### *Achtergrond Veluwe entrees*

Onze gasten komen naar Putten voor de natuur. Om te ontspannen en om te wandelen en te fietsen. Op verschillende plaatsen aan de Veluwe heten wij onze gasten welkom; dit zijn de Veluwe entrees. Bezoekers krijgen hier informatie over de plek en wat hier te doen is. Het is een plek waar vandaan de ontdekkingstocht over de Veluwe start. Met name de groep Actieve 50+-ers hecht aan een betrouwbare informatievoorziening en goede verwijzing naar routes.

In Putten zijn er (in de toekomst) verschillende Veluwe entrees:

- Landgoed Schovenhorst
- Putterbos
- Krachtighuizerheide
- Strand Nulde

Binnen de Veluweagenda werken de partners op de Veluwe samen aan een betere zonering van natuur en recreatie. Waar de natuur kwetsbaar is, wordt deze ontzien. En waar de natuur genoeg draagkracht heeft én er recreatiebehoefte is, krijgt recreatief gebruik meer ruimte. Het realiseren van bovenstaande Veluwe entrees draagt bij aan de gewenste zonering in Putten.

De Veluwe entrees worden ontworpen in de nieuwe Velwestijl. Daarnaast sluiten de Veluwe entrees goed aan op de routenetwerken op de Veluwe en bevatten informatie over het gebied en de recreatieve mogelijkheden.

### *Actie; Initiatief vanuit gebied Krachtighuizerheide*

De eigenaren van Parkcamping 't Ravenest, de eigenaar van beeldentuin en de schaapherder die zomer 2018 kort de schapen op de Krachtighuizerheide heeft laten grazen, hebben het initiatief genomen om tot recreatieve versterking van de Krachtighuizerheide te komen.

Vanwege initiatief van de ondernemers, verbeterkansen voor de kwaliteit van de heide én de huidige situatie die niet voldoet aan de wensen van de gasten, zetten we eerst in op de herder in de zomerperiode zijn schapen laten grazen. Dit biedt een mooie natuurlijke manier voor herstel van de heide en biedt de toerist een beleving; namelijk de mogelijkheid mee te lopen met de kudde of de schapen daar te aanschouwen. Vervolgens zullen we in een breder verband met meerdere ondernemers bekijken welke middelen nog meer ingezet kunnen worden om de recreatieve aantrekkelijkheid van de Krachtighuizerheide te verhogen.

Over de Krachtighuizerheide is veel geschiedenis te vertellen. Die informatie en beleving kan geoptimaliseerd worden. Dat sluit ook goed aan op de Veluwe Agenda, waarin aandacht is voor belevingsthema's om gebieden op de Veluwe meer identiteit en

verhaal te geven. Dit geeft initiatiefnemers lijn en wordt samenwerking gestimuleerd en faciliteert.

1 van de thema's voor Putten is Veluws Verleden waar dit project perfect in past.

Droombeeld is dat hier een volwaardige Veluwe entree is met de ingrediënten:

- Goede toegang vanaf de omliggende recreatiebedrijven
- Parkeervoorziening
- Ruimte voor het stallen van de fiets
- Goede aansluiting wandel- en fietsroutes naar Veluwemassief, richting dorp Putten en het landschap rondom Putten
- Bankjes om uit te rusten en te picknicken.
- In de zomermaanden ruimte voor de kerkdiensten in openlucht
- Een plek voor de schaapskudde
- Evt. een kunstwerk zoals het landschapskunstwerk Woodhenge 2.0
- Herstel van de heide.

#### *Partners*

Daniëlle Geurtsen van Parkcamping 't Ravenest, Suzanne Misset van Beeldentuin San, omliggende recreatiebedrijven, schaapherder (belanghebbenden), gemeente Putten (grondeigenaar en beleid), VVV Putten+ (gastheerschap), Visit Veluwe/Veluwe-op-1 (belevingsgebied 'Veluws Verleden', Veluwe-entree), Staatsbosbeheer (eigenaar omliggende gronden Speulder- en Sprielderbos),

*Projecttrekker* (in deze fase): gemeente Putten, Sandra Neven

#### *Kosten*

Het grazen van schapen en inzet van de herder brengt eenmalige kosten met zich mee ten bedrage van € 4.000,-. Deze kosten neemt de gemeente voor haar rekening. 50% door Beheer&Onderhoud, 50% vanuit Recreatie Toerisme, gezien het gedeelde belang. Het is een stimuleringsbijdrage en samen met de inzet van uren van de partners een eerste aanzet voor verbetering van de gebiedsentree Krachtighuizerheide. In vervolgstappen zal de financiering gezamenlijk vanuit de diverse stakeholders komen. Het opstellen van een begroting voor de uitvoering van deze Veluwe entree en de financiering hiervan maakt onderdeel uit van dit project. Hierbij wordt uitgegaan van cofinanciering vanuit Veluwe op 1/gebiedsentrees. Met een geschatte totaalinvestering van €20.000,-

#### *Planning*

In 2019 starten we met de inzet van de herder in de zomer en gaan we een projectvoorstel opstellen om op de Krachtighuizerheide een recreatief aantrekkelijke entree naar de Veluwe te realiseren. We geven verder vorm aan het idee en verkennen de (financiële) haalbaarheid.

Planvorming voor de Veluwe entree Krachtighuizerheide vindt plaats in 2019, uitvoering in 2020 afhankelijk van de financierbaarheid.

Vanaf 2020 komen de Veluwe entrees bij Landgoed Schovenhorst en Putterbos (de Prins Hendrikweg nabij de kern Putten) aan bod. Vooruitlopend wordt bij het Putter-

bos al wel het informatiebord vervangen door een bord in Veluwe-stijl (pilot project bebording in de Veluweagenda).

## **Wandelroutenetwerk**

### *Achtergrond*

De Gebiedsopgave 'Veluwe op 1' kent als hoofdpunten;

- Beschermen en versterken stamkapitaal
- Excellente gastvrijheid en een gezonde vrijetijdseconomie

De beheerplannen natura 2000 liggen ten grondslag aan de zoneringswens voor wandelen. Verder is er veel aanbod, weinig samenhang en laat de vindbaarheid te wensen over, wat past in de gastvrijheidsambitie om dat te verbeteren.

De opgave is tweeledig

1- investering in kwaliteit en vindbaarheid

2- Bijdrage aan zonerings van natuur en recreatie

Het gaat om een netwerk van routes die er zijn. Geen nieuwe routes. Met evt. toevoegingsstukjes t.b.v. verbindingen.

### *Actie*

Doel: Een duidelijke, mooie bewegwijzering en knooppuntennetwerk in de eigen gemeente voor wandelaars, die aansluit op de routes en knooppunten van de andere Veluwegemeenten.

Uitvoeringsstrategie: Deelprojecten. Uiteindelijk doel is het Veluwebreed op orde te hebben voor onze gasten. Ermelo voert het project ongeveer gelijktijdig uit, waarmee we met hen een goede aansluiting hebben en ook afstemmen met andere gemeenten om ons heen. We hanteren een Veluwenorm. Hebben gemeenschappelijke afspraken in Veluwegemeenten-verband met als coördinatie het Routebureau. Het Routebureau ontwikkelt namens de Veluwegemeenten die norm en bewaakt kwaliteit en uniformiteit. Recreatiezonering is leidend.

### *Partners*

Routebureau als projectleiding; kennis en ondersteuning. In nauwe samenwerking met Gemeente Putten (Recreatie/Toerisme en Beheer&Onderhoud). Andere betrokkenen: Promotieorganisaties VVV en Visit Veluwe, ondernemers contacten via gemeenten, gemeente, LTO's: Putterbos (Struijk), Staatsbosbeheer, Schovenhorst.

### *Kosten*

Cofinanciering gemeente Putten & Routebureau vanuit Gebiedsopgave Veluwe op 1. Totaalkosten €80.000, 50%/50%-> €40.000 gemeente.

Voorbereiding €5.000, Realisatie €60.000 en Beheer & onderhoud €15.000.

Kosten gemeente Putten voor 2019 betreft €25000,- en voor 2020 €15.000,- vanuit 'spiegelgeld' Veluweagenda.

### *Planning*

Vorbereidingen en onderzoek voorjaar 2019. Voor de zomer onderzoek naar draagvlak en haalbaarheid: Vervolgens zullen we een projectvoorstel en begroting ontvangen. Uitvoering start 2<sup>e</sup> helft 2019. Afronding 2020.

### *Projecttrekker*

Marcel Westdijk/Routebureau i.s.m. Sandra Neven/Gemeente

---

---

## **Belevingsroute - ihkv Gelderland Herdenkt**

### *Achtergrond*

In 2019-2020 wordt 75 jaar bevrijding gevierd, wat onder de aandacht staat in de VeluweAgenda (opgave Herinneringstoerisme, in project Veluwe Remembers).

3 thema's komen aan bod in project Veluwe Remembers:

- Joodse geschiedenis
- Bevrijding Canadezen
- Operation Market Garden.

De kalender loopt van september 2019 tot en met augustus 2020. Diverse activiteiten krijgen een plekje in een jaarvullende centrale agenda. Een aantal wordt er bovendien getild ter vermarkting; waar Visit Veluwe & provincie Gelderland aandacht aan besteden. Putten staat als één van de eersten op de agenda (oktober 2019). En wordt duidelijk door de kwartiermakers van de provincie Gelderland genoemd als belangrijke plek/gebeurtenis. Dat onderschrijven wij.

We vinden het als gemeente van belang om een project te starten om het verhaal over de razzia beleefbaar te maken en voor de toekomst te borgen. Wij zien dit Kroonjaar als aanleiding om een product neer te zetten.

De Razzia is een ingrijpende gebeurtenis in Putten en past binnen 1 van de drie verhaallijnen 'Operatie Market Garden' (omgeving Arnhem) en daaruit volgend het groeiend verzet (hier wordt Putten ook nadrukkelijk genoemd).

Putten heeft wel een aantal plekken om te bezoeken, zoals een herinneringsruimte en herdenkingshof Monument Oktober 44 en het monument Vrouw van Putten. Tevens kleine activiteiten zoals de luistersteen liberation route en een fietstocht in de zomer. Maar een mooie activiteit om de Razzia in Putten recht te doen en duurzaam te borgen voor toerisme/recreatie mist nog en is onze wens te realiseren in dit Kroonjaar. Bovendien merken we aan bewoners ook dat ze er klaar voor zijn. Ze staan ervoor open het verhaal te delen.

Erfgoed Gelderland werkt op het moment aan 'Het verhaal van Putten'. Eén van de concrete producten die uit dit project naar voren komt is het beleefbaar maken van de oorlogsgeschiedenis. Plan is om een belevingsroute te realiseren.

Krachtig in dit project is ook dat samenwerking met vele partijen gezocht wordt. Overal ligt een stukje kennis, met de gezamenlijke ambitie om de razzia meer beleefbaar te maken. Alles is aanwezig en kan nu samen met ideeën en inzet tot een uitvoerbaar project gebracht worden.

#### *Partners*

Erfgoed Gelderland, gemeente Putten, VVV Putten+, Stichting Oktober 44, Gelderland Herdenkt, Veluwe Team, Visit Veluwe, inwoners (met herinneringen/verhalen/ input)

Projecttrekker: Erfgoed Gelderland (Tim Stapel)

#### *Kosten*

Projectkosten: € 20.000

Cofinanciering met gelden vanuit Veluwe Remembers (subsidie vanuit provincie Gelderland). De andere 50% zal gefinancierd worden door gemeente Putten vanuit Verhaal van Putten. Mocht er een gat in de begroting vallen, dan heeft de gemeente aangegeven daarvoor in te staan, wat in de praktijk betekent dat het aanvullende wordt meegenomen in het raadsvoorstel van project Gelderland Herdenkt/Veluwe Remembers.

#### *Planning*

Uitvoering in 2019

---

---

### **‘Putten op de kaart’ (werknaam voor Puttencard 3.0)**

#### *Achtergrond*

Het hoofddoel van dit project is, de toerist gastvrij te ontvangen, te belonen, hen langer in Putten te laten verblijven en meer geld in Putten te laten besteden. Dit door middel van het geven van bijv. kortingen, het verstrekken van gratis toegang en door de bezoeker kennis te laten maken met alles wat Putten te bieden heeft. Onderliggende doelstelling is de samenwerking tussen diverse branches (recreatie- accommodatie- en MKB-ondernemers) te intensiveren en te versterken.

We willen bereiken dat gast en gastheer beter op de hoogte is van wat er te beleven is in Putten. Kruisverbanden leggen. Dit met communicatiemiddelen en door mondeling enthousiasme (ambassadeurs) over te brengen.

Uit Dromenlab blijkt dat met name voor de doelgroep actieve 50+ dit belangrijk is, die houden van zekerheid en duidelijkheid.

Daarnaast leven ideeën om voor de gastgroep gezinnen iets te ontwikkelen wat bij hen past.

Ideeën: Puttencard met als aanvullende communicatie- en mensenmiddelen:

- display met folders
- top 5 Putten (doelgroepspecifiek)

- VVV VIP tour+
- lokale ambassadeurs

#### *Actie*

Er zal met belanghebbenden in kaart worden gebracht wat er al is en wat aanvullend is op een goed gastheerschap, goede samenwerking en goede communicatiemiddelen. Eén en zo mogelijk meerdere ideeën verder uitwerken en uitvoeren. Nadruk ligt op een goede samenwerking tussen winkeliers, horeca, dag- en verblijfsrecreatie. Alle activiteiten en evenementen in beeld en communiceren naar gasten. Ambassadeur zijn. Hierbij een mix aan middelen gebruiken. VVV werkt een idee en begeleidt dit project.

#### *Partners*

VVV Putten+, PROV (m.n. dagrecreatie), Horeca Putten, WCP, gemeente Putten

Projecttrekker: VVV Putten+, Suzanne van den Bor

#### *Kosten*

De gemeente heeft in het coalitieakkoord opgenomen dat zij mee wil helpen bij de start van een toeristenkaart. Schatting van de gemeentelijke bijdrage is: €7.500,- Ook de andere partijen zullen een investering doen in dit project in uren en financiële bijdrage, naar schatting ook €7.500.

#### *Planning:*

Planvorming 2019, uitvoering 2020

---

## **Bostorentoetje**

#### *Achtergrond*

Gezinnen met kleinere kinderen vormen een belangrijke gastgroep voor Putten. In het Dromenlab is vanuit de positionering 'Natuurlijk, Ontspannen, DOEN' gedacht over aanbod voor gezinnen. Een bezoek aan Landgoed Schovenhorst met de Bostoren staat zeker op het programma van het gezin. Een drempel voor het gezin is de kosten van het beklimmen van de Bostoren gecombineerd met de uitgaven aan de horeca. Het idee ontstond voor de ontwikkeling van een aantrekkelijk aanbod van entree en consumptie, getiteld 'Bostorentoetje'. Voor gastvrouwen en –heren van verblijfsaccommodaties is het fijn om hierover te vertellen, het past bij de beleving in Putten.

#### *Actie*

Oriëntatie met betrokken partners op haalbaarheid ontwikkeling aanbod 'Bostorentoetje'.

#### *Partners*

Landgoed Schovenhorst, Brasserie Schovenhorst, VVV Putten+

Trekker: VVV Putten+

#### *Kosten*

In eerste instantie enkel inzet in uren.

Kosten voor uitvoering € 1.000, financiering door Landgoed Schovenhorst, Brasserie Schovenhorst, kleine stimuleringsbijdrage gemeente.

#### *Planning*

Vóór de zomervakantie 2019

---

### **Cursus Gastheer van het Landschap**

#### *Achtergrond*

De natuur en het landschapsschoon is één van de belangrijkste overwegingen om naar Putten op vakantie te gaan. Doel van deze cursus, verzorgd door het IVN, is om de kennis bij recreatieondernemers over natuur, landschap en cultuurhistorie van de directe leefomgeving te versterken. Zo kunnen zij als 'gastheer van het landschap' deze kennis overbrengen op hun gasten.

#### *Partners*

Recreatieondernemers (dag en verblijf), Horeca Putten, WCP.

*Projecttrekker:* gemeente

*Uitvoering:* IVN

#### *Kosten*

Projectkosten zijn € 25.000.

Binnen de Veluwe Agenda is de aanspraak gemaakt dat er 50% cofinanciering is van de provincie Gelderland. De dekking van de gemeentelijke bijdrage (€ 10.000) komt uit het Investeringsprogramma kwaliteitsimpuls verblijfsrecreatie, als onderdeel van de lokale uitvoering van het programma Vitale Vakantieparken. Er is ook een deelnemersbijdrage.

#### *Planning*

Start cursus na de zomervakantie 2019.

---

### **Putten-experience**

#### *Achtergrond*

De buitenlandse gast vormt een groeiende gastgroep. De gast uit het verre buitenland (Amerika, Azië) vindt in Putten een verblijf om vanuit hier verschillende uitstapjes in Nederland te maken. Naar Amsterdam, Giethoorn, Kinderdijk. De gast uit Duitsland en

België combineert het verblijf in Putten wél met wandelen en fietsen en uitstapjes in de buurt.

In Putten zijn traditie en cultuur nog belangrijke waarden die goed beleefbaar zijn. Graag bieden we deze gasten een beleving aan dat typisch Nederlands is. Maar tegelijkertijd ook eigentijds.

Met bijvoorbeeld de volgende elementen:

- Klompentocht op echte klompen
- Proeverij Hertbier
- Bezoek aan Heijnen Delfts Blauw
- Ontmoet de inwoner, met een bezoekje aan de weekmarkt
- Ontdek de geschiedenis
- Back to basic, Putten en de natuur

(Maakplaat uit Dromenlab boekje 'een dagje Putten')

Via touroperators kan dit weggezet worden. Maar we starten met de individuele toerist via de accommodaties die dit arrangement aanbieden.

Promotie gaat via de VVV, Visit Veluwe en 'The other Holland' campagne. Ervaringen worden gedeeld via sociale media.

#### *Actie*

Ontwikkeling arrangement voor de internationale toerist, te starten met de Duitse toerist.

#### *Partners*

Mariahoeve, Strandparc Nulde, Heinen Delfts Blauw, Hert bier, VVV Putten+

Trekker: VVV Putten+

#### *Kosten*

€ 5.000

Financiering door ondernemers, gemeente Putten, VVV Putten+.

#### *Planning*

Ontwikkeling 2019, Uitvoering indien haalbaar start sep-nov 2019, maar in ieder geval mei-nov 2020.

---

### **Gezellig dorp**

De wens uit het Dromenlab is om in het dorp aantrekkelijke terrassen te hebben en waar mogelijk te krijgen. Dit draagt bij aan de gezellige uitstraling van de dorpskern. Tevens kan middels diverse acties binnen het Centrumplan de vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum verhoogd worden.

*Acties* die vanuit het Centrumplan genomen worden, die daaraan bijdrage zijn

- Lege panden invullen
- historisch genootschap maakt een plan per pand om het aanzicht te verbeteren.
- Meer ruimte voor terrassen op het kerkplein.
- Herinrichting Kerkplein en Fontanusplein als één plein waardoor het beter geschikt is voor evenementen, de weekmarkt en parkeren.

Wordt uitgevoerd binnen het centrumplan.

*Trekker:* Projectmanager gemeente Centrumplan i.s.m. WCP

## **Dorpsentrees**

*Achtergrond:*

Putten ontvangt vele bezoekers. Bezoekers die voor Putten komen en ook voor de Veluwe. Uit het Dromenlab blijkt de bezoeker gecharmeerd te zijn van de rust, natuur en gastvrijheid in Putten. Dat willen we bij de entrees al uitstralen.

De uitstraling van de entrees Putten kan op verschillende plaatsen beter. Soms is er recht zicht op industriële panden, ontbreekt een groene uitstraling of ontbreekt een verwijzing naar het toeristisch karakter van de gemeente.

*Actie:*

We laten door een ruimtelijk deskundige (landschapsarchitect) een globale analyse uitvoeren van de huidige situatie rondom de belangrijke plekken waar men ons dorp binnenkomt, de invalswegen voor de auto en de hoofdfietsroutes. De Welkomborden die er nu staan (welkom op de Veluwe flags met digitaal evenementenbord) worden meegenomen in de analyse. Op basis van deze analyse kan bepaald worden waar prioriteit ligt, waar quick wins te behalen zijn en hoe maatregelen gekoppeld kunnen worden bij 'werk in uitvoering'.

Entrees zijn:

- NS-station Putten
- vanaf Nijkerk
- vanaf afslag 10 Strand Nulde richting Putten
- vanaf Voorthuizen, Voorthuizerstraat.
- vanaf Garderen, Garderenseweg
- direct rondom het centrum

*Partners:*

Gemeente, VVV, PROV, WCP.

*Projecttrekker:* gemeente

*Kosten:*

Financiering analyse a € 7.500 door gemeente Putten. Verdere kosten ntb. Voor 2020 ingeschat op €20.000,-

*Planning:*

Inventarisatie 2019, uitvoering 2020

**Dromenpotje**

Graag ondersteunen we kleine initiatieven van inwoners, ondernemers, verenigingen die passen binnen uitvoering van het Dromenlab. Initiatieven die passen bij de positionering van Putten, gericht op de gastgroepen waar we ons op focussen, en waar meerdere partners bij betrokken zijn.

Voorlopig financieren we deze initiatieven via de bestaande subsidieregelingen van gemeente Putten voor initiatieven uit de samenleving. Dit zijn de subsidieregeling 'kleine ergernissen' waar suggesties voor kleine verbetering van de buitenruimte in gefinancierd kunnen worden. En de 'incidentele subsidies' voor activiteiten op het vlak van cultuur en sport.

2020-2021:

## **Try Out Putten - Bekend maken bij nieuwe doelgroep Stedeling**

### *Achtergrond*

Belangrijke gastgroepen in Putten, en op de Veluwe, zijn de vitale 50+-ers en de gezinnen. Groeikansen voor de Veluwe liggen bij het aantrekken van buitenlandse gasten & gasten die een hoger bestedingspatroon kennen. Deze laatste doelgroep hebben we in Putten verder uitgewerkt. We noemen deze 'de stedeling'. De stedeling gaat graag een weekendje weg waar zij ontsnapt aan de hectiek van de stad, ze is op zoek naar rust en natuur waar ze volledig ontzorgd kan genieten. De stedeling is erg actief op sociale media.

De doelgroep 'stedeling' kan goed terecht op de Veluwe, en Putten in het bijzonder, maar het aanbod is niet bekend. Visit Veluwe, VVV en gemeente Putten werken een marketingstrategie uit om het aanbod onder de aandacht te krijgen bij de 'stedeling'. Een aantal ondernemingen worden daarbij geselecteerd met aanbod dat aansluit bij de wensen van deze gast. Uitgangspunt is dat verwachtingen waar gemaakt worden. Fotomateriaal, teksten, activiteiten; alles wordt onder de loep genomen en verwerkt tot een duidelijk en kloppend verhaal naar deze doelgroep.

### *Actie*

Kleinschalig ontwikkelen van een aanbod als een pilot. Een idee kan zijn om dit te laten ontwikkelen door een student als afstudeeropdracht.

### *Partners*

Visit Veluwe, een aantal recreatie- horeca en detailhandel ondernemers in Putten (en omgeving), gemeente Putten, VVV Putten+.

Trekker: PM

### *Kosten*

€ 5.000

Financiering door ondernemers, gemeente Putten, VVV Putten+.

### *Planning*

Ontwikkeling: 2020

Publieksactie najaar 2020

## **Kwaliteitsslag Strand Nulde**

### *Achtergrond*

Een wens die al lang leeft is om de waterzijde van Putten beter te verbinden met het dorp Putten en de Veluwe. Ook is de wens om een kwaliteitsverbetering door te voeren in de openbare ruimte zodat een welkome plek aan het water van de Veluwe

ontstaat. In het Dromenlab Putten komt Strand Nulde als kans naar voren om het toeristisch recreatief aanbod te verbeteren. Een kans om de gasten op de Veluwe een breder aanbod te geven én een kans voor andere doelgroepen (de watergerelateerde gast). Ook is het onderdeel van de Uitvoeringsagenda van Veluwe op 1; opgave 'herkenbare entrees' -> entrees weer op orde krijgen.

De huidige gebiedsinrichting past niet bij de gewenste uitstraling en de eisen van deze tijd. Parkeervoorzieningen en de groeninrichting zijn verouderd en de routing is niet optimaal. Ook is er aandacht nodig voor de informatievoorziening over het gebied én de relatie met het dorp Putten en de Veluwe. En zijn er mogelijk kansen om met duurzaamheid (energieopwekking) aan de slag te gaan.

Gemeente Putten heeft geïnvesteerd in een goede fietsverbinding tussen Putten en Strand Nulde. De ondernemers op Strand Nulde (Postiljonhotel, Leisurelands, restaurant SES en Strandparc Nulde) hebben afgelopen jaren flink geïnvesteerd in hun onderneming. Leisurelands heeft o.a. geïnvesteerd in speelvoorzieningen, nieuwe toilet- en kioskgebouwen, verbetering van de infrastructuur en staat ook positief tegenover investeringen in het gebied.

Wat nog de missing link is, is een samenhangende inrichting van de openbare ruimte en de informatievoorziening.

#### *Actie*

Inzet is om samen met de in het gebied betrokken partijen tot een projectvoorstel voor de kwaliteitsslag op Strand Nulde te komen. Vanwege de ruimtelijke uitdagingen willen we dit ontwerpend insteken. Tegelijkertijd gaan we aan de slag met de uitvoering van een aantal maatregelen waar we het al over eens zijn zoals aanpassing van de informatievoorziening en aanbrenge van bewegwijzering en groenvoorziening.

#### *Partners*

Betrokken partijen: Leisurelands, Gastvrije Randmeren, ondernemers in het gebied, gemeente Putten, VVV.

#### *Kosten*

Proceskosten: € 15.000, uitvoeringskosten € 85.000 (eerste schatting voor de periode 2021-2022).

Cofinanciering door Leisurelands (in planvorming in uren en uitvoeringskosten in geld, naar verwachting ca. € 40.000 definitief te bepalen op basis van de te definiëren projecten), gemeente Putten (€ 10.000), provincie Gelderland: € 50.000.

Cofinanciering door andere partijen: n.t.b.

#### *Planning*

Projectvoorstel in 2020. Projectuitvoering in 2021

## **Verbinden water en bos/dorp**

In regionaal verband is er vanuit verschillende samenwerkingsverbanden aandacht voor de waterkant en verbinding met bos/dorp en regio als geheel.

Binnen de provinciale gebiedsopgave 'Veluwe op 1' waaraan middels de Veluwe Agenda uitvoering wordt gegeven is aandacht voor Belevingsthema's. 1 van de belevingsthema's is 'Stranden en Randmeren.' Doel van dergelijk thema is identiteit en gezamenlijke houvast te bieden voor productaanbod en promotie en daarbij het gebied ook overbrengen aan de juiste doelgroep. Uit Dromenlab bleek het watergebied een kans te zijn voor de uit te breiden doelgroep 'Stedeling'. Samenwerkingen en verbindingen worden in dit belevingsthema's-traject gestimuleerd.

Binnen de regio NoordVeluwe wordt in SNV samenwerkingsverband in 2019 nagedacht hoe het belevingsthema Water en Hanzesteden verder uitgewerkt wordt. Een bezoeker van de waterkant of Hanze te combineren met bijv. een bezoek aan het centrum van Putten/bos of verblijfsaccommodatie. SNV blijft daarbij aansluiten op de Veluwe Agenda en houdt een nauwe afstemming met gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren, die een uitvoeringsagenda hebben om de waterkant met mogelijkheden voor recreatie en toerisme optimaal te benutten.

Dan loopt er tegelijkertijd een onderzoek door Bureau Over Morgen iov provincie Flevoland.

Zij maken een analyse van ontwikkelingen en kracht van het Randmerengebied: 'het Blauwgroen Waterrijk.' Daarbij wordt ook een nauwe samenwerking met de Veluwe en de koers en bevindingen van andere samenwerkingsverbanden zoals Veluwe op 1 en Gastvrije Randmeren gezocht t.b.v. een gebiedsgerichte samenwerking op deelgebiedniveau. Dit met als doel om te verkennen voor welke opgaven en uitdagingen de randmeren staan. En om te bepalen wat er voor nodig is om volgende stappen te zetten in de ontwikkeling van het gebied

Uit eerste resultaten voor deelgebied Nuldernauw en Nijkerkernauw blijkt dat blijkt dat een gebied is Waar het water een kanaal vormt met ruime stranden in het landelijk groen. Het gebied is gebaad bij het kiezen voor een doelgroep en het versterken van de identiteit.

Alle organisaties en initiatieven tezamen geven een goede analyse van het gebied en de behoeften. Er zit energie om projecten en initiatieven verder te brengen. De verwachting is dat hier in de periode 2019-2020-2021 projecten en initiatieven uit naar voren komen om de waterkant te verbeteren en verbinding te leggen van het water met bos/dorp. Voor 2020 en 2021 een bedrag van 2500,- vanuit gemeente reserveren.

## **Gebiedsentree Schovenhorst**

Binnen de Veluweagenda werken de partners op de Veluwe samen aan een aantal thema's. Eén daarvan is een betere zonering van natuur en recreatie.

Idee in Putten is dat daartoe een parkeerplaats aan de Garderenseweg in een kwetsbaar gebied (ter hoogte van Koudhoorn) opgeheven, tegelijkertijd wordt een aantal andere entrees tot het bos versterkt. Deze entrees worden ontworpen in de nieuwe

Veluwestijl, bevatten goede aansluiting tot de routenetwerken op de Veluwe en bevatten informatie over het gebied en de recreatieve mogelijkheden.

De parkeerplaats van Landgoed Schovenhorst is één van deze belangrijke gebiedsentrees die verder versterkt kan worden. Uiteraard in nauwe samenwerking met Landgoed Schovenhorst (grondeigenaar), Staatsbosbeheer (eigenaar omliggende gronden), gemeente Putten en VVV Putten+. Vanaf 2020 gaan we hier mee aan de slag.

### **Putten op netvlies touroperators (tourist)**

Vanuit Dromenlab is enthousiasme om in te spelen op de toename van internationale gasten die Nederland bezoeken. Putten is interessant als verblijfsregio van waar uit Nederland ontdekt kan worden. Nauwe samenwerking met Visit Veluwe is essentieel. Omdat dit nog een kleine gastgroep is, is het niet de eerste prioriteit om gezamenlijk op te pakken. Individuele ondernemers kunnen hier uiteraard al mee aan de slag. Ook met de kennis van Visit Veluwe over deze doelgroep. In 2020 of 2021 bekijken we opnieuw of dit een gezamenlijk project kan worden.

### **Vitaliteit Dagrecreatie**

Vanuit Het Rekenkameronderzoek blijkt dat het dagrecreatief aanbod in relatie tot andere Noord Veluwse gemeenten omvangrijk is en de groei van het aantal dagbezoeken relatief gering is. Belangrijke trekkers zijn Landgoed Schovenhorst is als gebied met recreatieve voorzieningen, Dutch Golf Putten, Sauna Drôme, Bosbad Putten en Leisure Lands strand Nulde.

Het rapport zegt: *'De binnenlandse markt is van zeer groot belang voor de gemeente Putten. De binnenlandse (en buitenlandse!) concurrentie onder toeristische bestemmingen is groot. Bovenstaand zijn signalen dat de aandacht voor een continue (door)ontwikkeling van (bestaand) aanbod, dat aansluit bij de veranderende vraag en internationale markt, niet mag verslappen. VVV+ Putten vervult hierbij een belangrijke netwerk- en ontwikkelrol. Het blijft noodzakelijk om te investeren (tijd, budget, inspiratie, kennis) in het vitaliseren van vakantieparken. Daarnaast raden we aan om de vitaliteit van dagrecreatie te onderzoeken en hoe deze te versterken is. Het dagrecreatieve aanbod vormt immers veelal de aanleiding voor (meerdaags) bezoek.'*

Vanuit deze conclusies zullen we in 2020/2021 de huidige stand van zaken en verbeterwensen in kaart brengen, mede met behulp van de bezoekersmonitor die voor een tweede maal (na 2018) plaatsvindt). Dit om aan de vitaliteit en mogelijke toekomstige verbeteringen te werken van de dagrecreatie ten behoeve van een groei aan bezoekers en groei van bestedingen. Daarbij aandacht voor continuïteit, bezoekerswensen en duurzaamheid.

Dit project speelt in op het doel van Dromenlab om meer toeristische bezoekers en meer toeristische bestedingen te bewerkstelligen. Voor alle doelgroepen relevant.

### **Routenetwerken: ruiter/men en mountainbike**

Binnen de Veluwe Agenda is aandacht voor goede routenetwerk structuren. Het Routebureau speelt een rol in de voorbereiding, betrekken van recreatiezoning en financieringsconstructies en de projectcoördinatie.

Uit Dromenlab werd nog weer eens duidelijk dat een groot deel van onze gasten hier fietsen en wandelen. Dit willen we goed op orde hebben en waar mogelijk verbeteren. Voor fietsen is een routenetwerk gerealiseerd. Wandelrouteknooppuntennetwerk staat voor 2019 op de planning.

In eind 2019/2020 willen we uitvoering geven aan het ruiter- menroute knooppuntennetwerk en in 2021 de mountainbikeroutenetwerk oppakken.

---

===